

2

པཱཱིཎ

༄༅། བྱོན་ཆལ་གནད་ཀྱི་ལྷེན་མིག་བཞུགས་སོ།། །།

182

༄། །བཅོམ་ལྷན་འདས་སྟོང་གསལ་མཐའ་དབུས་བྲལ་བ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཐོད་རྒྱལ་སྐབས་གདོད་མའི་སྤྱི་གཞི་ཡེ་ཤེས་
 སུམ་ལྷན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ན་ངོ་བོའི་ཆུང་སྐུ་ལྷུང་སེང་ངེ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཆུང་སེང་ལྷུང་དང་། ཕྱགས་རྗེའི་ཆུང་ཤེས་
 པ་ཕྱ་མོ་དཔེར་ན་ཤེས་འོད་ནང་དུ་རྒྱབ་པ་བཞིན་དུ་ཡོད་དགོས་ཏེ་མེད་ན་སྤྱི་གསལ་ལ་དུ་དེ་གསུམ་སྐྱང་བའི་རྒྱ་མེད་ལ། རང་བཞིན་ལ་གསལ་སྤྱི་སྤྱི་མི་རུང་
 བའི་སྤྱི་ར་དང་། སྤྱི་གསལ་དེའི་དུས་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་རབ་གྱི་ངོ་བོར་མ་སྤྱི་སྤྱི་པས་དགོ་བའང་མིན་ལ། མ་རིག་པའི་ངོ་བོར་ཡང་ད་དུང་མ་སྤྱི་སྤྱི་

འ

ལྟ

པལྟ

ལྟ

། །པས་མི་དགོ་བའང་མིན་པས་དེས་ན་ལུང་མ་བསྟན་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་འཁོར་བའི་ཐོག་མ་ཡིན་ཀྱང་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་དང་
 སེམས་ཅན་ལ་གསུམ་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་ལ་ཐོག་མ་མེད་ཅིང་གསེར་དང་གཡའ་བཞིན་དྲི་མ་ལྟན་སྐྱེས་བྱ་ལ་རུང་གི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་འཁོར་བ་
 ལ་ཐོག་མ་མེད། བཟའི་གཞི་ལ་འཁོར་བ་ཐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་དེས་བྱ་བ་འགྲུབ་ཅོམ་ལ་རྒྱུ་དེས་བྱ་བ་ཏགས་པ་མ་གཏོགས་རྒྱུ་དང་མཚན་པ་མེད་ཀྱང་
 དེ་ནང་ན་གཞི་སྐྱེས་པས་འཁོར་བ་ཐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་དེས་བྱ་ལ། དེ་ཕྱིར་འཕགས་སུ་ལྟན་གྱུ་བ་སྒོ་བ་རྒྱུ་དེས་བྱ་བ་ཐོག་ཏུ་གྱེས་པ་ལ་ཐོག་ཏུ་གྱེས་པ་ལྟར་

ལྷན་པོ་

དུ་སྐྱོད་བ་ཡིན་ལ། ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱོད་བ་དེ་སྐྱོད་བའི་སྐོར་བྱེད་བྱེད་དོ་བོ་སྐོར་བའི་ཆ་དཔེར་ན་ལམ་དུ་ས་སུ་ད་ལྷའི་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་ན་སྐོར་སང་དེ་བཞིག་ཡོད་པ་འདི་ཀས་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་
སྐྱོད་བ་དང་ཤེས་པའི་ཆ་སྐོར་དེ་གཉིས་མཉམ་ཤར་ཡིན་ཀྱང་གཞི་ལས་གཡོས་ཅོམ་མ་གཏོགས་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོ་བོར་ཡང་མ་སྐྱེས། མ་དེག་པའི་དོ་བོར་ཡང་མ་སྐྱེས་པར་ལུང་མ་བསྟན་
དུ་གནས་པའི་སྐྱབས་ན་དེས་མ་དེག་པའི་རྒྱ་བྱས་དེས་ཀ་དག་བྲེགས་ཚོད་ཀྱི་དེག་པ་རྩུར་མ་ཤེས་པ་རྒྱ་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་མ་དེག་པ་ཅེས་བྱ་སྟེ་བསྐྱལ་པའམ་ཞག་དང་པོ་ཡིན།
དེ་ནས་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱོད་བ་པར་རང་རྩལ་ཡིན་པར་མ་ཤེས་པས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མ་དེག་པ་སྟེ་བསྐྱལ་པའམ་ཞག་གཉིས་པ་ཡིན། དེ་ནས་མ་གི་ལས་ང་བྱུང་ངམ་ང་ལས་མ་གི་བྱུང་སྐྱམ་
པའི་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་དུ་ཞེན་པ་དེ་ལ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མ་དེག་པ་ཞེས་བྱ། ཀུན་ཏུ་བབ་པོ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མ་དེག་པ་དེ་མ་ཤར་བའི་སྐོར་དུ་སེམས་སྤྲོ་བ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོ་བོར་སྐྱེས་ཏེ་
ཀ་དག་གི་རང་དོ་ཤེས་པས་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཇོགས། རྩལ་རང་སྐྱོད་དུ་ཤེས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཇོགས་ཏེ་ཤེས་པ་ཤེས་རབ་ཏུ་སྐྱིན། ཤེས་རབ་ཀྱང་ཚོས་སྐྱུར་བྱིམ་པས་ཀུན་

མང་ལ་ཤེས་པོ་

༡། །ཏུ་བཟང་པོ་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ངོ་བོ་སྤོང་པའི་གདངས་མི་རྟོག་པ་ལུང་མ་བསྟན་དེས་མ་རིག་པའི་ཉེར་ལོན་གྱི་རྒྱ་བྱས། རང་བཞིན་

གསལ་བའི་གདངས་ལྟོན་གྱུ་བ་གྱི་སྤང་བ་དེས་ལྟོན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱེན་བྱས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ཁྱབ་ཆེན་པོའི་གདངས་སྤྲུམ་འཛིན་ཤེས་པ་ཇི་ལགས་སུ་སོང་བའི་རིག་ཅུ་ཅུ་ཅུ་དེས་བདག་

པོའི་རྒྱེན་བྱས་ནས་འོད་ལྷ་ཡུལ་གྱི་འབྲུལ་གཞི། སྤྲུལ་གྱི་འབྲུལ་གཞི། ཆོས་ཉིད་གྱི་སྤྲུང་ག་གི་འབྲུལ་གཞི། རྩལ་རིག་ཅུ་ཅུ་ཅུ་ལ་སེམས་གྱི་འབྲུལ་གཞི་བྱས་ཏེ་ཁམས་

གསུམ་འཁོར་བ་འདི་སྤང་བ་ཡིན། དེའི་འཆར་རྩལ་དུག་དང་དག་པ་སྤང་ན་ལས་འདས་པའི་སྤོང་རང་ངོ་མ་ཤེས་པར་རྒྱབ་ནས་མ་དག་འཁོར་བའི་སྤོང་མཐོང་ལ་གསུམ་ལ་ཆགས།

ངན་སོང་གསུམ་ལ་སྤང་བ་དེ་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐོག་མ་ཡིན། དེས་ན་ཆགས་པའི་སེམས་དེ་ཡུལ་གང་ལ་ཞེན་པ་དེ་གཅི་བོར་སྤང་བའི་ཕྱིར། སྤང་བ་སྤྲུམ་དེ་གསུམ་

ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་སྤང་བའི་ལས་སྤང་ཡང་ཡིན་ལ། ལྟོན་གྱུ་བ་གྱི་སྤང་བ་ཡིན་པས་རྩལ་གཟུགས་ཀྱང་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་ཁམས་གསུམ་དུ་འཁོར་རྩལ་ནི་དང་པོའི་སེམས་སྤྲུ་བ་

ལྟོ་ལྟོ་

དེའི་ཐིམ་རིམ་ལུགས་ལྟོག་ལྟར་གཟུགས་མེད་ནས་རིམ་གྱིས་ཉོག་པ་ཇི་རགས་སུ་འགྲོ་བ་ལས་འོས་མེད་པས་གཟུགས་མེད་གྱི་སེམས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ་སྐྱེ་བའམ་དེའི་སེམས་ཐོབ་པ་ནི་
དེ་དང་དེའི་བསམ་གཏན་སྐྱབ་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་བསམ་ན། དེ་ལ་སེམས་སྤར་གས་སུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤར་གདོད་མའི་སྤྱིར་གཞི་
མི་ཉོག་ལུང་མ་བསྟན་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་བག་ཆགས་གྱི་མཐུ་བརྟམས་པ་ལས་ཡིན་ཞིང་། འདོད་སེམས་རགས་པ་ལ་གོ་མས་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀུན་བརྟམས་གྱི་མ་རིག་པ་འདར་
ནས་རིམ་གྱིས་ཉོག་པ་རགས་སུ་སོང་བའི་དབང་གིས་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། ཉེན་གྱི་དབང་དུ་ན་གཟུགས་མེད་ལ་ལུས་མེད། གཟུགས་ཁམས་ལ་ལུས་ཚམ་ཡོད་ཀྱང་རགས་པའི་ལུས་
མེད་ཅིང་། དེ་མེད་པས་རགས་པའི་རྩ་རྒྱུང་མེད། དེ་མེད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་རགས་པ་མེད་པས་མི་ཉོག་པར་གནས། འོན་གཟུགས་མེད་ལ་ལུས་དྲུངས་མ་ལས་མེད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྟེ་མ་ན། སྤར་གྱི་སེམས་སྤར་དེའི་རྩ་ལ་སྤང་གི་སྤྱི་དྲུངས་མ་ལ་འཛིན་པ་ཞུགས་པས་སྤྲིན་པ་ལུས་ལ་སྤྲིན་ཀྱང་ལུས་རགས་པར་མ་སྤྲིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་གནད་གྱི་

ལྟོ་ལྟོ་

ཡ། །ཡིན་ལ། སྤྱིན་ཆད་གཟུགས་ཁམས་པའི་ལུས་དེ་ཐོབ་དུས་སྤྲ་མའི་ལུས་དང་སེམས་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྤྱི་མའི་ལུས་དང་སེམས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
 འདོད་ཁམས་ལ་ལུས་རགས་པ་ཡོད། དེ་ཡོད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྩ་རླུང་རགས་པ་ཡང་ཡོད། དེ་ཡོད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་རགས་པ་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གིས་གྲུབ་པས་
 རྩ་མཚན་གཅིག་ཉེན་གྱི་སྒྲོན་ས་ཀྱང་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ལམ་ལྟུན་གྲུབ་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་འདིར་འོད་ལུས་གྲུབ་པས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་ཁམས་ལ་འོད་ལུས་ཡོད་
 ཀྱང་གྲོལ་གོ་མི་ཚོད་པའི་རྩ་མཚན་གཟུགས་ཁམས་པ་ལས་སྤར་བཤའ་དཔ་བཞིན་ལུས་རགས་པ་མེད་པས་རྩ་མེད། རྩ་མེད་པས་རླུང་རགས་པ་མེད། དེ་མེད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
 སེམས་རགས་པ་མེད། དེ་མེད་ན་ཤེས་རབ་མེད། ཤེས་རབ་མེད་པས་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མ་ངོ་མ་ཤེས། དེ་མ་ཤེས་པས་རྒྱ་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་མ་རིག་པ་མི་ལྷོག། །
 མ་བྱེད་རགས་པ་ཀུན་ལྗོངས་པའི་རྩ་མེད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པ་དོན་དམ་པའི་དཀར་འཇམ་རྩ་ཡི་སྒྲོན་མ་འདྲ་མེད། དེ་མེད་ན་ལྟུན་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱིས་སྤྲ་བའད་མི་འཆར། དེ་མ་འཆར་བས་

ལྟོ་ལྟོ་

ཐབས་མེད་པས་ཐབས་བྱུང་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མ་མི་འདྲེན། དེ་འདྲེན་མ་རྒྱུས་ན་རྩལ་དང་ངོ་བོ་ལ་གོ་མས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད། གཞན་ཡང་ལྷན་གྲུབ་གྱི་སྒྲུང་བ་རང་རྩལ་དུ་མ་ཤེས་
ན་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ལྷན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བརྟུག་གི་མ་རིག་པ་མི་ལྡོག། །དེ་མ་ལྡོག་པས་དེའི་རྩལ་ཉོན་མོངས་སོགས་མི་ལྡོག་པས་དེས་ན་འོད་ལུས་སུ་གྲོལ་བའི་ལམ་མེད་ལ།
འདོད་ཁམས་པའི་སྐྱབས་འདིར་རྩ་རྒྱུང་རགས་པ་ཡོད་པས་སེམས་རགས་པ་གྲུབ། དེ་གྲུབ་པས་སྒྲུ་མའི་མན་ངག་གི་སྒྲོབས་གྱིས་སེམས་ཤེས་རབ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་ཏེ། དཀར་འཇམ་རྩ་
ཡི་སྒྲོན་མ་ལས་ཉར་བའི་ལྷན་གྲུབ་གྱི་སྒྲུང་བ་རང་སྒྲུང་དུ་ངོ་ཤེས། དེ་ཤེས་པས་ནང་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མ་འདྲེན། དེ་དྲངས་པས་རྩལ་དང་ངོ་བོ་གཉིས་ལ་གོ་མས་པའང་ཡོད། །
དེ་ཡོད་ན་མ་རིག་པ་སྤང། །དེ་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྤང། །ཉོན་མོངས་པ་སྤང་པས་ལས་སྤང། །ལས་སྤངས་པས་ལས་སྤང་དང་རྩལ་གཟུགས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་རགས་
པ་ཡང་རྒྱབ་ནས་ལྷན་གྲུབ་རང་ག་དངས་གྱི་འོད་ལུས་གྲུབ་པས་ན་ཞེན་པས་བསྐྱེད་པའི་གཟུགས་ཁམས་གྱི་འོད་ལུས་དང་མི་འདྲ་བར་གྲོལ་ཞིང་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་དོ། །འདི་ལ་དཔའ་

མང་ལ་བྱེད་

༥

། བོ་དང་ལྷ་གི་འོ་ཚོ་གས་གྱིས་གཉེར་ཞིང་སྤྱངས་ལ་དམ་ཉམས་བཀའ་རྒྱལ་ལག་རྩམ་བཏང་ཞིག །ས་མ་ཡེ། ལྷོ། སྤྱི་རྒྱུ་གསུང་གི་རྒྱུ།

༦

ཐུགས་གྱི་རྒྱུ། ། སྤུལ་ལ་ཐུག་འཚེལ་ལོ། །དགོ་མི་དགོ་འི་རྣམ་རྟོག་གི་འགྲུ་ཆ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན། །བདེ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་གསུམ་དང། །གནས་ཆ་ཐོམ་ཡི་རི་བ་དང།

༧

ཅི་དྲན་འདི་དྲན་མེད་པའི་ལུང་མ་བསྟན་དྲན་མེད་ཉེད་པོ་དེ་རྣམས་དང། །ངོ་ཤེས་མཁན་གྱི་འདུ་ཤེས་གྲུང་པོ་སོགས་ལམ་གོང་མས་གཞལ་ན་ལྟ་བུ་བྱེད་སོགས་གཉིས་འཛིན་པ་བའི་

༨

རིགས་རྣམས་སེམས་ཡིན། །རྗོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་དང་རྟོགས་པ་མིན། །རིག་པ་དང་ཆོས་སྤྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་དོན་གཅིག །བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་རང་ངོ་ཤེས་པས་རིག་པ་གནས་

ལུགས་ཡོ་གྲོལ་ཆེན་པོ་རང་གྲོལ་དུ་ཤེས་པ་ཡེ་ཤེས། །གནས་འགྲུ་དང་ལུང་མ་བསྟན་སོགས་མ་རིག་པའི་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་མ་བཅོས་རང་བབ་གྱི་དྲུངས་ཆ་དེ་ལ་རིག་པ་ཆོས་

སྤྱི་བཤ། །མ་བཅོས་རང་ངོ་ཤེས་པ་ལྟ་བ། །དྲན་མེད་ཡོངས་མེད་གྱི་དང་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་པ། །རྩལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཤར་གྲོལ་དུས་མཉམ་དུ་འགྲོ་བ་སྤྱོད་པ། །བཅས་བཅོས་ཐམས་

མདུན་མཚན་

ཅད་དང་བྲལ་བ་འབྲས་བུ། ཚེས་ཅན་སེམས་གྱི་དྲངས་ཆ་རྟོག་མེད་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཚེས་ཉིད་རིག་པའི་དྲངས་ཆ་དྲན་མེད་འོད་གསལ་འཁོར་ལོ་གཉིས་མ་ནོར་བ་གལ་ཆེ།
 དེ་རྣམས་གོ་ཡུལ་དུ་མ་ལུས་པར་སྒྲིང་བྲོག་ནས་ཤུན་འབྲེད་དགོས། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་སེམས་རིག་བཟང་ངན་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་གཉིས་མེད་འོད་གསལ་ངང་དུ་ལ་བླ་བར་བྱ།
 མདོར་ན་རིག་པ་རྟོག་མེད་བཅོས་སྤྲད་དང་བྲལ་བའི་རང་བབ་འདི་དོ་བོ་སྟོང་པ་ཚེས་སྒྲ། རང་བཞིན་གསལ་བ་ཡོངས་སྒྲ། ཐུགས་རྗེ་བྱུང་འཇུག་གམ་འགག་པ་མེད་པ་སྤུལ་སྒྲ་ཡིན་པས་
 རོ་འཕྲོད་དགོས། དེའང་སྒྲོམ་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་པ་སྟོང་པ་དེ་གའི་རང་བབ་ཡོངས་སུ་མེད་པ་གསལ་བ། གསལ་སྟོང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་རིག་ཆ་འགག་པ་མེད་པ་དེ་ལ་ཐུགས་རྗེ་བྱུང་
 འཇུག་ཟེར་བས། དེ་ལྟར་ཐུགས་ལ་བསྟི་བར་རང་རྒྱུད་རྒྱུད་ཟོས་མི་འགྲོ་བར་དཔྱད་འཚལ། དགོའོ། །དགོའོ། །དགོའོ། ། །།

མདུན་མཚན་